

Školy mohou čerpat čtvrt miliardy na podporu ukrajinských asistentek a asistentů pedagoga. Podaří se tyto prostředky využít?

Praha, 14. 1. 2023

Necelých 250 milionů korun je letos připraveno pro tuzemské školy, mateřské, základní i střední, na ukrajinské asistenty a asistentky pedagogů. Ministerstvo školství (MŠMT) program schválilo zatím do konce srpna, školy si mohou o peníze zažádat nejpozději do pátku 20. ledna. Loni projevilo zájem 583 vzdělávacích zařízení, mezi která ministerstvo rozdělilo téměř 114 milionů. V Česku se aktuálně zapojilo do výuky přes 50 000 dětských válečných uprchlíků.

„Každou smysluplnou aktivitu zaměřenou na podporu vzdělávání vícejazyčných dětí rozhodně vítáme,“ říká Kristýna Titěrová, programová ředitelka neziskové organizace META, která se integraci dětí s odlišným mateřským jazykem, označovaných též spojením vícejazyčné děti, věnuje již od roku 2006.

„České školy nebyly logicky na takový nápor připravené a právě přítomnost ukrajinského asistenta pedagoga pomáhá překonat jazykovou bariéru a přináší prospěch všem, žákům i učitelům a učitelkám. Jako problematická ale vidím kritéria, která poskytnutí příspěvku limitují. Na peníze budou mít nárok pouze mateřské a základní školy, které navštěvuje alespoň deset ukrajinských dětí, u středních škol je hranice ještě o dalších 10 žáků vyšší. Některé školy také mohla odradit relativně krátká lhůta na podání žádosti,“ upozorňuje Kristýna Titěrová.

Oproti běžným asistentům pedagoga nemusí ti ukrajínští ovládat dokonale češtinu, což může být dalším důvodem, proč některé školy stále váhají využít tuto formu pomoci. Dvojjazyční asistenti pedagoga jsou ale v podstatě běžní asistenti pedagoga s tou výhodou, že ovládají další jazyk, v ideálním případě stejný jazyk jako vícejazyční žáci ve třídě. Dvojjazyční asistenti jsou běžnou praxí například ve Velké Británii. Fungují zejména jako vícejazyčný zdroj pro učitele nebo pro výuku začátečníků, kterým poskytují velkou podporu. Zapojení dvojjazyčných asistentů se osvědčilo nejen při samotné pedagogické činnosti, ale i při podpoře žáků a jejich rodičů v integračním procesu.

“Vzdělávání dvojjazyčných asistentek a asistentů pedagoga se META věnuje dlouhodobě, v loňském roce jsme pro ně vydali praktickou příručku, kterou hojně v praxi využívají. Nyní ji budeme publikovat dvojjazyčně právě v ukrajinštině. S příchodem uprchlíků z Ukrajiny jsme naši práci ještě zintenzivnili. Velký zájem je především o naše kurzy pro dvojjazyčné asistenty, poptávka po metodické podpoře ze strany ukrajinských asistentek ale bohužel převyšuje naše již tak navýšené kapacity. Řada příchozích z Ukrajiny má pedagogické vzdělání i praxi a byla by škoda jejich potenciál nevyužít. Zároveň je ale třeba myslet i na podporu vedení škol a vyučujících a pomoci jim,

jak s novými kolegy a kolegyněmi s pouze základní znalostí češtiny pracovat,” vysvětluje Hana Víznerová, projektová manažerka METY.

Důležitou roli plní ukrajinští asistenti v tuto chvíli především jako psychická podpora dětí a také pomoc škole při komunikaci s rodiči. Pomáhají ale také řešit obecný problém s nedostatkem asistentů v případech, kdy je obtížné zajistit jejich financování. Nezisková organizace META právě na podporu vyučujících při práci s vícejazyčnými dětmi a žáky provozuje portál Inkluzivní škola, kde jsou k dispozici metodické materiály, učebnice, výuková videa i příklady dobré praxe, a kde se mohou zájemci dozvědět veškeré informace, které s výukou vícejazyčných dětí souvisejí.

Kontakt pro média: Jaroslav Bartoš, bartos@meta-ops.cz, tel.: 731 619 924

META, o.p.s:

Nezisková organizace, která pomáhá rodičům s migrační zkušeností a jejich dětem zorientovat se v českém školství a v začlenění do společnosti. Zajišťuje kurzy češtiny jako druhého jazyka pro děti i dospělé. Vyučujícím a školám poskytuje poradenství ve vzdělávání dětí, které nemají žádnou či dostatečnou znalost češtiny. Nabízí semináře, metodickou podporu a materiály do výuky. Navrhuje a prosazuje systémové změny, které reflektují potřeby škol a vícejazyčných dětí, a které rozvíjí jejich potenciál. Prostřednictvím aktivit pro veřejnost se snaží podpořit otevřený dialog a porozumění mezi lidmi s migrační zkušeností a většinovou společností.

www.meta-ops.eu

www.inkluzivniskola.cz